

„Patriarhul Porfirie este iubit de către toți arhiereii Bisericii Sârbe”

Într-un interviu acordat redacției site-ului DREB, reprezentantul Patriarhului Serbiei de pe lângă Patriarhul Moscovei și al Întregii Rusii, Episcopul Antonie de Moravica, a vorbit despre alegerea noului Întâistătător la Sinodul Arhieresc al Bisericii Ortodoxe Sârbe, precum și despre Părintele Patriarh ca persoană și arhipăstor.

- Preasfinția Voastră, recent ați participat la lucrările Sinodului Arhieresc al Bisericii Ortodoxe Sârbe, la care Mitropolitul Porfirie de Zagreb și Ljubljana a fost ales ca nou Patriarh. Spuneți-ne cum s-a desfășurat Sinodul, despre atmosfera acestuia, despre dispoziția arhiereilor care urmau să ia o decizie atât de responsabilă.

- În conformitate cu Tipicul Bisericii Ortodoxe Sârbe, după adormirea Patriarhului Irineu, alegerea unui nou Întâistătător de către Sinodul Arhieresc urma să aibă loc după 40 de zile, dar nu mai târziu de trei luni. Având în vedere faptul că asupra întregii lumi a venit o pandemie teribilă, nu era clar cum să organizăm acest lucru. Toată lumea își făcea griji dacă va exista posibilitatea practică de a convoca Sinodul, dar, slavă lui Dumnezeu, rata incidenței în Serbia a scăzut ușor, iar Sinodul a stabilit data alegerii Patriarhului pe 18 februarie 2021.

Însă, pentru a îndeplini cerințele epidemiologice, pentru prima dată în istorie, s-a decis organizarea

întrunirii arhierilor nu în sediul Patriarhiei, ci în cripta (partea inferioară) Bisericii Sfântului Sava de pe platoul Vracar, a cărei dimensiuni permiteau păstrarea distanței necesare între membrii Sinodului. Din cauza epidemiei, trei arhierii au lipsit de la această întâlnire de maximă importanță: doi dintre ei erau bolnavi, iar celălalt nu a reușit să vină cu avionul din Australia, deoarece ieșirea din această țară a fost complet interzisă. De asemenea, voi remarca faptul că Sinodul trebuia să fie prezidat de către episcopul mai mare după hirotonie, care este Părintele Episcop Lavrentie de Șabaț, dar, din păcate, el s-a îmbolnăvit cu o zi înainte și, de aceea, Sinodul a fost prezidat de către Părintele Vasile, Episcopul de Srem.

Câteva cuvinte despre procedura alegerii Patriarhului. Pentru primul tur electoral, fiecare dintre cei 47 de arhierii care au participat la lucrările Sinodului au primit câte o listă cu acei ierarhi care, conform Tipicului, au dreptul să-și depună candidatura pentru a fi aleși în slujirea de Patriarh (cerința de bază este experiența de minim cinci ani în conducerea eparhiei). Aveam 30 de astfel de persoane în momentul deschiderii Sinodului. Fiecare participant la întrunirea noastră trebuia să bifeze trei candidați pe care i-ar vedea potriviți pentru scaunul Patriarhal.

În primul tur, cel mai mare număr de voturi l-au primit trei persoane: 31 de voturi au fost exprimate pentru Mitropolitul Porfirie de Zagreb și Ljubljana, 30 de voturi pentru Episcopul Irineu de Bač și 25 pentru Episcopul Efrem de Banja Luka.

Apoi au început pregătirile pentru partea finală – alegerea Întâistătătorului prin tragere la sorți. După anunțarea numelor celor trei candidați, doi arhierii, – secretarii Sinodului – sub supravegherea unei comisii formate din trei ierarhi, au pus ștampila Sinodului pe fiecare dintre cele trei foi cu numele candidaților și au sigilat foile în trei plicuri, care, la rândul lor, au fost așezate între paginile Sfintei Evanghelii. Apoi, Părintele Arhimandrit Matei Ristanovici de la Mănăstirea Sisoevaț, care a fost invitat la Sinod, a scos unul dintre plicurile din Evanghelie și l-a înmânat președintelui Sinodului, Episcopul Vasile, care a proclamat numele Mitropolitului Porfirie de Zagreb și Ljubljana, care a fost ales al 46-lea Patriarh al Bisericii Sârbe. Axios!

A urmat apoi îmbrăcarea în mantia Patriarhală și urcarea în scaunul Patriarhal.

Cele două plicuri rămase au fost deschise și toată lumea a văzut ce nume erau scrise în ele. Totul era în conformitate cu procedura prescrisă de Tipicul Bisericii noastre.

A doua zi, întronizarea Patriarhului Porfirie a avut loc în Catedrala „Sfântul Arhanghel Mihail” din Belgrad. Pe capul lui a fost așezată o camilafcă albă. De asemenea, Părintelui Patriarh i-a fost înmânată o panaghie cu reprezentarea Sfântului Ierarh Sava ca un semn al demnității patriarhale, care trece de la un Întâistătător al Bisericii Sârbe la altul.

- Preasfinția Voastră, este foarte interesantă părerea Dumneavoastră despre Părintele Patriarh Porfirie. Cât de bine îl cunoașteți pe Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Sârbe, ce calități ale sale ca arhipăstor și ca persoană ați putea scoate în evidență în lumina slujirii Patriarhale ce i-a fost încredințată?

- Părintele Porfirie, viitorul Patriarh al Serbiei, a fost tuns în călugărie la Mănăstirea Vâsoki Dečani de către părintele său duhovnicesc, ieromonahul Irineu Bulovici, care a devenit ulterior Episcop de Novi Sad și Bacica (la Sinodul Arhieresc ce s-a ținut, în etapa finală a alegerilor a fost unul dintre cei trei candidați la scaunul Patriarhal).

A fost hirotonit întru ierodiacon în 1986 de către Episcopul Pavel de Raška și Prizren, care ulterior a fost Patriarhul Serbiei (+2009).

Sanctitatea Sa Patriarhul Porfirie a absolvit Facultatea de Teologie din cadrul Universității din Belgrad, a studiat la Universitatea din Atena, unde în 2004 și-a susținut teza de doctorat. În 1999 s-a transferat la eparhia de Bacica și a devenit starețul Mănăstirii Kovili. A dus o viață duhovnicească înaltă, care a stârnit respectul și dragostea sinceră a obștii, iar apoi a devenit duhovnicul multor mănăstiri. A fost ales Mitropolit de Zagreb și Ljubljana în 2014.

Înaltpreasfințitul Părinte Porfirie a condus Departamentul de Psihologie Pastorală al Facultății de Teologie din cadrul Universității din Belgrad, unde a predat până la alegerea sa în scaunul Patriarhal al Serbiei. A fondat o societate pentru tratamentul dependenței de droguri. De asemenea, este un specialist în domeniul sectelor distructive.

Pe Mitropolitul (iar de astăzi deja Sanctitatea Sa Patriarhul) Porfirie îl cunosc personal de mulți ani. Este un om cu suflet larg, un om deschis și bun. Este iubit de către toți arhierii Bisericii Sârbe, dovadă fiind și faptul că deja la primul tur al alegerilor Patriarhale, 31 din cei 47 de participanți la Sinod au votat pentru el. Este îmbucurător când majoritatea arhierilor își sprijină Întâistătătorul.

După întronizare, Patriarhul Porfirie, care a fost tuns în călugărie în Kosovo, în prima sa cuvântare din postura de Întâistătător, a spus că prioritatea slujirii sale va fi păstrarea regiunilor Kosovo și Metohija în cadrul statalității Serbiei și în grija duhovnicească a Bisericii Ortodoxe Sârbe. Pentru fiecare sârb, Kosovo reprezintă inima și leagănul spiritualității poporului sârb și al originii Serbiei.

Vorbind despre Patriarhul Porfirie, trebuie să menționăm în mod special slujirea sa în Croația. Aceasta este o regiune care, în termeni geostrategici, este foarte dificilă, în special pentru un sârb. După cum se știe, între sârbi și croați s-au creat realități tensionate, în special ca urmare a unor astfel de evenimente din cel de al Doilea Război Mondial, precum proclamarea statului independent al Croației în 1941 și înființarea lagărului de concentrare Jasenovac în vara aceluiași an. Acolo au fost exterminați 700 de mii de oameni, majoritatea etnici sârbi. Înaltpreasfințitul Porfirie a avut șansa să slujească în capitala Croației, să fie o punte între două țări, între oamenii care locuiesc în ele. Când te afli într-un astfel de loc, uneori este foarte dificil să găsești cuvintele potrivite pentru a nu jigni pe oamenii care trăiesc și vor trăi acolo și, în același timp, să-ți amintești de această cumplită tragedie. Îmi amintesc cuvintele Patriarhului Gherman (+1991) din predica sa de arhipăstor, rostite după slujba de pomenire din Jasenovac: „Fiind creștini, trebuie să îi iertăm pe frații noștri, dar ca oameni nu putem uita ce s-a întâmplat și genocidul care a fost comis împotriva poporului nostru”.

După adormirea Mitropolitului Ioan Pavlovici (+2014) de Zagreb și Ljubljana, Biserica noastră s-a confruntat cu o întrebare dificilă: cine ar trebui numit în Zagreb? La urma urmei, aceasta este una dintre cele mai dificile eparhii. Acolo trebuia să comunici nu numai cu reprezentanții autorităților, ci și a bisericii Catolice din Croația, în contextul în care avem un conflict cu aceștia cu privire la posibila canonizare a cardinalului Alojzie Stepinac. Croații vor să îl canonizeze acest cardinal, cu a cărui binecuvântare a avut loc genocidul sârbilor în din timpul războiului, lucru pe care Biserica Sârbă, desigur, nu va putea fi niciodată să îl aprobe. Mulțumită eforturilor deosebite ale Ierarhiei Bisericii Sârbe, am fost auziți la Vatican și canonizarea a fost amânată pentru o perioadă de timp. Este îmbucurător faptul că Papa Francisc a spus cu această ocazie că un sfânt trebuie să fie „un sfânt al iubirii și al păcii, nu al urii”.

Atunci, în 2014, alegerea a căzut asupra Înaltpreasfințitului Porfirie, care s-a descurcat bine în această ascultare dificilă. Fără a împărți ascultătorii în catolici și ortodocși, el a susținut prelegeri comune la gimnaziul nostru din Zagreb. Clerici catolici, oameni de știință și oameni de rând se adunau acolo pentru convorbirile cu Înaltpreasfințitul Părinte. Aflau în el un om, un părinte și un pacificator care semăna dragoste, nu ură.

- Cum apreciați relația dintre Bisericile Rusă și Sârbă în acest moment? Cum credeți că se vor dezvolta

aceste relații sub Patriarhul Porfirie?

- Astăzi Serbia este o țară care, după toate evenimentele dificile din istoria sa, se dezvoltă economic cu succes, în primul rând datorită eforturilor președintelui Alexandar Vučić, care stabilește largi legături internaționale. Se dezvoltă și relațiile noastre frățești cu Rusia, cu Biserica Ortodoxă Rusă.

După alegerea în scaunul Patriarhal, primii care l-au felicitat telefonic pe Sanctitatea Sa, Părintele Porfirie, au fost Sanctitatea Sa Patriarhul Chiril și Înaltpreasfințitul Mitropolit Ilarion. Aceste felicitări l-au bucurat foarte mult pe Părintele Patriarh Porfirie, el a simțit un mare sprijin și dragostea marelui popor slav al Rusiei celei mari. Cred că relațiile fraterne pe care Patriarhii sârbi le-au menținut în mod tradițional cu Biserica Rusă vor fi continuate și de noul ales Patriarh Porfirie, urmând căile pe care popoarele noastre – rus și sârb – le-au urmat de secole.

Interviewat de Evgheny Strelcik

O sursă: <https://mospat.ru/ro/news/86658/>